

haereditatis extra omne dubium est, siquidem ipse per traditionem fit Dominus haereditatis sive rerum haereditariarum *L. 6. C. L. 21. ff. de haered. vend.* Per consequens etiam Dominus jurisp. licet ipse haeres etiam post venditionem de jure haeres maneat eo scilicet effectu quod maneat obligatus creditoribus haereditariis, quibus ipse per aditionem haereditatis se adstrinxit *L. 88. de haer. inst.* Cum venditio non sit modus constituendi formaliter alium haeredem *L. 8. C. de haer. vend.* Secus tamen dicendum ubi juspat. non spectaret ad haeredem qua haeredem, eo quod illud tantum potest censei venditum, quod haereditati ipsi cohaeret, non quod alio titulo ad ipsum spectat *L. 2. S. 2. ff. de haer. vend.*

## C A P U T U L T I M U M.

## De derogatione &amp; amissione Juris patronatus.

Derogatur Jurip. si Papa alteri confert beneficium, quod alias non nisi ad praesentationem patronorum conferri consueverat, aut si beneficium ipsum cadat sub reservatiouibus apostolicis.

Dixi si PAPA, quod enim hic omni juripat. sive illud ex causa onerosa laico sive Clerico competat, ex plenitudine potestatis in Ecclesiae utilitatem derogare possit, nemo dubitare potest, si enim Princeps saecularis ex causa utili reipub. jus alteri quaesitum imò & dominium auferre potest *L. Item si ff. de 2. V. L. Venditor ff. Comm. praed.* quid ni & PAPA ex causa proficua Ecclesiae jusp. privato auferre potest, cum ipse eandem, si non majorem in beneficialibus potestatem ha-

habet, quam Princeps in temporalibus. Imò hanc potestatem competere Pontifici ex ipsa fundatione existimo, non enim credibile est Papam ita concessisse jus pat. ut omnimodam potestatem conferendi alteri beneficium, si ita Ecclesiae bonum exigeret, a se abdicaverit, aut fundatores dum fundando beneficium, Ecclesiae consulere voluerunt, ejusdem majorem utilitatem impedire voluisse: ut ut autem Papa possit derogare ju-  
repat. ut cum glossa communiter recepta in *Clement. 2. omnes Canonistae fatentur, juxta Cov. var. res. C. 36. N. 1. LAMBERT. de jurep. L. 1. p. 3. Q. 9.* rarissimè verò patronatui laico, frequenter tamen Ecclesiastico derogare solet, eo quod Clerici ex ipsis bonis Ecclesiae jus acquisiverunt, econtra laici ex bonis propriis, ac proinde horum jus fortius & majus est, quam istorum, qui nihil ex suo ad fundationem contulerunt.

Proinde cum ea, quae Papa facere non consuevit, fecisse non praesumatur, nisi apertè constet, hinc quousque collatio facta à Papa de beneficio subjecto patronatui laicali, adhuc aliquo modo dubitationi subjacet, an Papa, si scivisset nominationem ad laicum spectare, eam spreto laico fecisset, aut ipsa collatio de derogatione Jurisp. Ecclesiastici intelligi possit, non censetur derogatum jurip. & proinde laicus libere praesentare possit, quod verum est, licet Papa in collatione utatur terminis, *ad cujuscunque praesentationem beneficium pertineat*, siquidem sub *id cujuscunque* intelligi potest Episcopi vel alterius V. G. Capituli CASTROP. *de benef. Pract. 13. D. 2. p. 25. n. 4. LESS. L. 2. c. 34. COVARR. L. cit. n. 2.* imo ut censeatur derogatum jurip. Regi competenti, non sufficere, ut Papa addat, *ad cujuscunque laici*, sed requiri insuper ut addatur, *cujuscunque laici regis*, patet ex reg. Canc. 43. cum enim Reges utpo-

utpote de Ecclesia bene meriti jus fortius habent ut tacite ipsum TRIDENT. *sess.* 29. agnovit, dum abrogando omnes Patronatus ex privilegio ortos, Regum Patronatus exceptit, hinc etiam sub generali vocabulo laici non comprehenduntur.

Quae hucusque dicta sunt de Patronatu verè laicali, ut nempe eidem non censeatur derogatum, nisi Papa id ipsum signanter exprimat, eadem obtinent etiam in Patronatu mixto PIRRH. *N.* 134 *b. r.* COVARR. *C. cit.* *N.* 4. CASTROP. *N.* 6. nec non in casu, ubi solum bona fide est in possessione praesentandi; ratio prioris, quia par non est, ut in re individua socius ex persona Ecclesiastici damnum patiatur, ne aliàs a fundationibus deterreantur, contra mentem Ecclesiae, quae, ut laici excitarentur ad fundationes, juspat. introduxit. ratio posterioris: quia si in dubio possessor talis est manutenendus in jure praesentandi, ut patet ex *C.* 19. *de jurep.* & *ibi gl.*; multò magis in dubio, an juspat. competat ex privilegio, vel ex fundatione, manutenendus erit in privilegiis, quae jurip. laicali conveniunt, cum ex primo majus Ecclesiae praejudicium generari possit, quam ex altero, ac in dubio generaliter praesumatur juspat. esse laicale, ut tradit VAN ESPEN *C.* 2. *N.* 10. COVARR. *L. cit.* *N.* 6. CASSADOR *decis.* 7. *N.* 6. *de jurep.* PANORMIT. *cons.* 76, & 106. *L.* 2. eo quod communiter laici soleant esse fundatores, & eis rarissimè concedi soleat privilegium, quae praesumptio tunc maximè procederet, si in possessione jam ante Trident. talis laicus extitisset, non enim verosimile ordinarios talem in possessione relicturos fuisse, si non vel semel probasset suum jus ex possessione descendere.

Ast in Patronatu Ecclesiastico vel laicali, orto ex mero privilegio, non requiritur expressa derogatio, ut

communiter teneri à Doctoribus testantur ROCHUS *curt. Qu. 3. N. 12.* LAMBERT. *L. 2. pag. 3. qu. 9. art. 25.*, sed sufficit generalis derogatio, eo quod propterea non timendum sit, ne alii à foundationibus absterreantur, cum hos, qui ex suo nihil in Ecclesiam contulerunt, frequenter jurep. privari vident.

Dicta generalis derogatio etiam sufficit in Patronatu à laico quidem ex fundatione acquisito, sed postea donato Ecclesiae, eo quod talis Patronatus tam in favorabilibus, quam odiosis censeatur Ecclesiasticus COVARR. *l. cit.* LAMBERT. *l. cit. art. 8.* PAULUS *Parif. Conf. 128. N. 19.* & probatur ex *C. unico de jurep. in 6. & ibi gl.* cum tali Patronatui tribuatur semestris, quod non nisi Ecclesiastico conceditur.

Derogatur secundò juri patronatus per reservationes Apostolicas, quibus Pontifices varia beneficia suae dispositioni reservârunt, quarum praecipua, & in corpore Juris clausa dicitur reservatio beneficiorum vacantium in curia, verùm cum harum naturam investigare est extra sphaeram disputationis, hinc generaliter hic tantùm annotare volui, nullam reservationem afficere jusp. laicale ex fundatione vel dotatione acquisitum. Ita cum communi tenent LAYM. *tract. 2. L. 9. C. 11. N. 2.* COVARR. *L. cit. N. 2.* eo quod nunquam censeantur Pontifices derogare tali juri nisi id speciatim expriment, quod in nulla reservatione factum, quod etiam extendunt BARB. *de pot. Epif. alleg. 59.* ENGEL *h. t. Mando ad reg. 1. Cancell. qu. 8.* ob favorem laici ad jusp. mixtum, negant verò de Patronatu Ecclesiastico, aut laicali acquisito ex Privilegio.

Derogatur tertio juri patronatus per concilium Tridentinum, non quidem illi, quod ex fundatione, vel dotatione, sed quod ex Privilegio ortum, ut declaravit Congre-

*gregatio* 4 Decemb. 1586, tametsi illi inserta esset clausula, ut perinde habeatur, ac si esset ex fundatione, vel dotatione eadem, *Congregatio* 13. Febr. 1608, excipit tamen Tridentinum certos aliquos Patronatus, quos, dum jam C. 5. *enumeravi*, hic praetereo.

Amittitur verò jus Patronatùs vel extinguitur, & Ecclesia fit libera.

Primo: si Patronus expresse vel tacitè juri suo in favorem ipsiusmet Ecclesiae renuntiet, renuntiare autem tacitè censetur si Ecclesiam Patronatam in collegiatam erigi, vel alteri accessoriè uniri permittit, cum enim in collegiata non sit locus praesentationi Rectoris, sed electioni C. 51. 56. *de Elect.* & per unionem prior Ecclesia totaliter extinguitur, sicque ruat fundamentum, in quo jus fundatum, sequitur, quod, dum talia sinè reservatione ulla fieri permittit, juri suo tacitè renuntiare censetur.

Secundò amittitur per formalem praescriptionem contrarii statùs, nempe libertatis, ut autem haec praescriptio locum habeat, requiritur, ut collationes vel à Papa, vel ab alio successive factae sint per 40 annos tanquam de beneficio libero sciente & patiente Patrono, ita *decidit rota in una salern. rectoriae* 22. Martii 1591. item *rota recent. p. 1. decis. 615*, unde ut ait CARD. DE LUCA: si factae sunt collationes ob negligentiam Patroni, vel per viam derogationis (quod in dubio praesumendum) jus saltem de jure communi, & Trid. acquisitum salvum manet; ratio prioris: quia dum confertur ob negligentiam Patroni, non potest in collatore praesumi animus praescribendi, nec bona fides, dum tacitè Ecclesiam Patronatam fatetur, utrumque autem ad praescriptionem validam est necessarium, C. 20. X. *de praescript. l. 13. ff. de publ. in rem*, ubi dicitur, quod si-

nè animo rem sibi habendi possessio non teneat, consequenter nec praescriptio cum haec finè possessione non currat *C. 3. de reg. jur. in 6. §. 25. ff. de usuc.*, ratio posterioris: quia non valenti agere non currit praescriptio.

Dixi de jure communi, nam si competeret ex mero privilegio jusp. illud in casu negligentiae amissum foret, non quidem vi praescriptionis ob datas rationes, sed ob non usum privilegii, quo ipso omnia privilegia ob praesumptam renuntiationem ex parte non utentis tolluntur. *ZOES. ad Jus Can. tit. de Privilegiis N. 35. GLOSSA ad C. suggestum de decimis.* nec hic tempus 40 annorum requiro, sed attento, quod sit aliis onerosum, decennium sufficere puto per *L. 1. ff. de nundinis.* modò duabus vicibus collationes patiente Patrono cum effectu factae fuerint, uti ex *BARB. N. 257.* docet *PIRRH. N. 138.* Verum ut ex capite non usus jusp. ex jure communi acquisitum amittatur, ad minimum 40 annos desidero, cum privilegia contenta in corpore juris sive de jure communi concessa, non tam facile tollantur, quam quae de jure singulari. *authent. de non alien. rebus Ecclesiae C. 9. in fine. GL. & BARTH. ad L. 35. ff. de test. militis,* nec hic tam facilè renunciatio praesumi possit, cum sit privilegium ex causa onerosa acquisitum.

Tertiò amittitur jusp., si numerus forte praefixus praesentationum sit completus, aut Ecclesia totaliter destructa, aut beneficium omnino redivitibus sit destitutum. Ratio prioris: quia cum jus, quod Patronus habet, dependeat ex consensu Episcopi, necesse est, ut, dum illud tantum fuit restrictum ad certum numerum, eo impleto etiam cesset jus praesentandi; Ratio posterioris: quia sic cessat esse Ecclesia & beneficium; non entis autem nullae sunt qualitates.

Quar.

Quartò amittitur per Simoniacam venditionem, aut aliam translationem jurisp. uti & si Patronus se ingerat in perceptionem fructuum beneficii, aut ejus bona usurpet. TRID. *sess.* 22. C. 11. *sess.* 25. C. 9.

Quinto amittitur, si Patronus Ecclesiae ingratus existat, aut in haeresin delabatur BARB. N. 260. & se citans *Surdum*, & *Vivian*, & merito: quia indignus est beneficio Ecclesiae, qui ipsam tanquam matrem non agnoscit, & veneratur.

Sextò amittitur, si Patronus Ecclesiae Rectorem, vel per se, vel per alios occidere vel mutilare praesumat C. 12. *de poenis*, puto tamen in expressis casibus N. 5, & 6. requiri sententiam declaratoriam, cum nullibi in canonibus legatur, quod in iis privatio juris ipso facto incuratur.

Pro coronide notandum, quod, ut amissio juris (exceptâ illâ, de quâ N. 3. dictum) locum habeat requiratur, ut Patronus sit talis, qui successoribus praedjudicare possit, unde dicta in Patronatu gentilitio non habent locum, cum ibi vocati veniant non jure transmissio à Patrono antecessore, sed jure sanguinis, & descendentiae à primo fundatore.

Quaeres primo: An Episcopus, vel legatus à latere derogare possit jurip? Resp. cum de jure antiquo, ut patet C. 16. *quaest.* 7. C. 22. 23. 24. Ecclesia a dispositione Patroni per neminem auferri possit, hoc autem quoad legatum à latere tantum sit mutatum in C. 28. X. *de jurep.* hinc dico, legatum à latere, & consequenter etiam Nuncium Apostolicum cum potestate Legati, non verò Episcopum posse derogare jurip.

Dixi *mutatum*, eatenus scilicet, quod Legatus possit derogare jurip. Ecclesiastico (& ex paritate ratio-

nis etiam laicali ex mero privilegio orto, cum in utroque nullus Patronus quidquam ex suo patrimonio ad fundationem contulit) non verò Patronatui Laicali ex jure communi acquisito, cum Pontifex ideo tantum ibi praesentationem Archidiaconi contra reservationem Legati annullaverit, eoquod tanquam Clericus ad Ecclesiam stante reservatione nullum praesentare potuerit, ad quid enim aliàs illae particulae: *tanquam Clericus* additae, nisi ut indicaretur, quod si Archidiaconus tanquam ~~Laicus~~ *Laicus* id est jure acquisito ex patrimonio suo collato in Ecclesiam praesentasset, aliud dicendum sit. videatur GLOSSA in *cit.* C. 28.

Quaeres secundo: An beneficium jurispr. non cadat sub reservationibus, si, dum praesentati in discordia patronorum de eo litigant, unus vel ambo ex praesentatis in curia seu apud sedem Apostolicam moriantur, adeò ut collatio forte facta à Papa de tali litigioso beneficio, etiam sinè expressa derogatione debeat censi valida? Resp. Neg. si nullus adhuc ex litigantibus adhuc est institutus, eo quod tunc sive unus, sive ambo moriuntur in curia, nulli ex iis jus quaesitum ad ipsum beneficium, ut notat GL. *ad Clermt. ne lite pend.* communiter recepta, teste COVARR. *Qu. C. 36. N. 7.* licet ambo eatenus acquisiverint jus ad rem, ut ipsi à Patrono repelli amplius non possint arg. C. 24. *de j. pat.* & proinde per obitum unius vel amborum praesentatorum nulla nova vacatio contingit, sed antiqua durare censetur, cum haec primò per institutionem expirat, sicut electio per confirmationem C. 1. & 2. *de transf. Episc.* C. 6. & 16. *de elect.* in 6. unde reservatio locum non habet, cum non adsit vacatio beneficii per obitum in Curia, & consequenter collatio ex capite reservationis pro  
omni



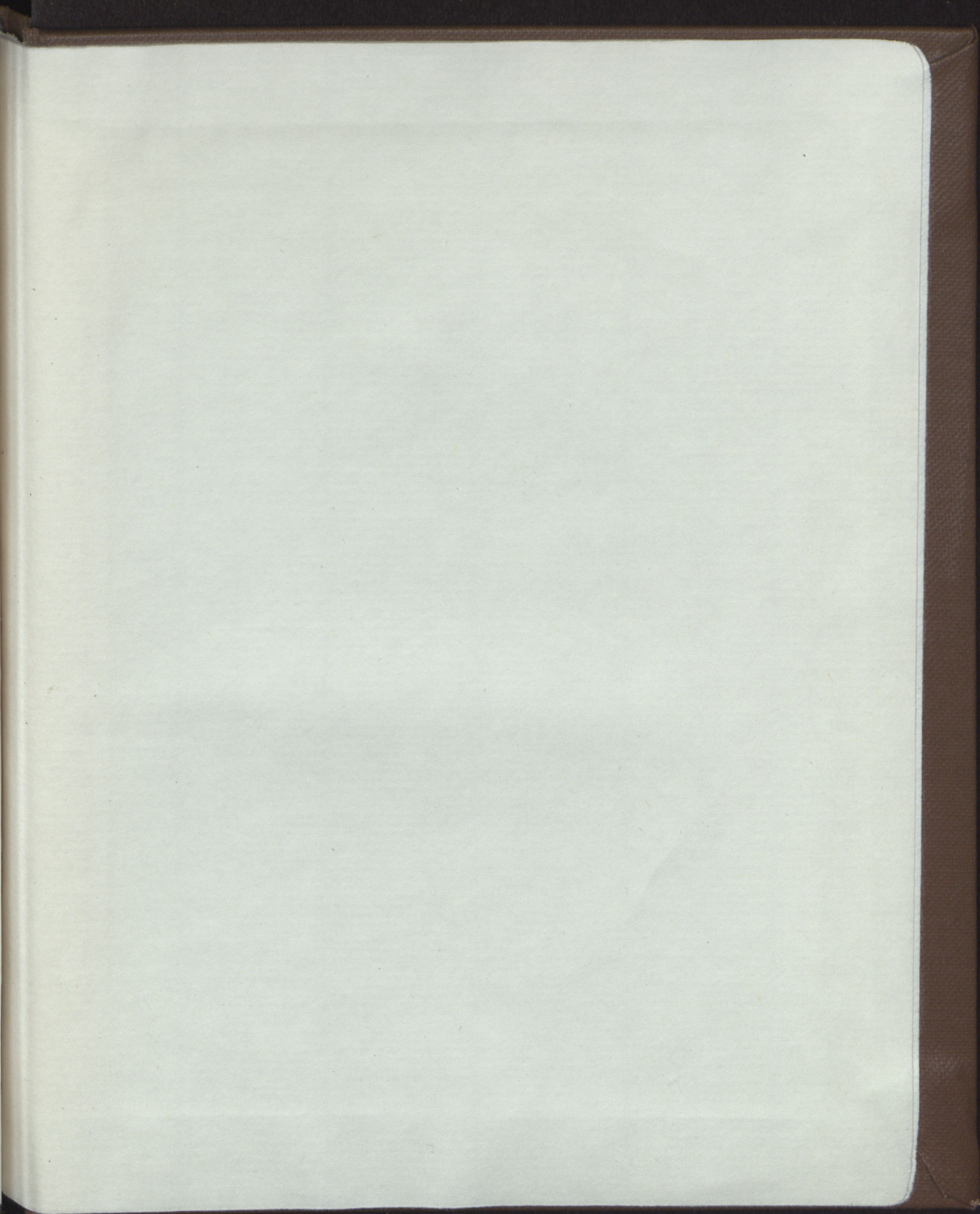
omni Patronatu sine derogatione expressa censeretur debet invalida.

Si verò unus est institutus, alter non, tunc si hic non institutus moritur Romae, collatio etiam cum derogatione factae censeretur debet pro nunc invalida, quia non adest vacatio beneficii, si autem institutus moritur Romae, tunc poterit quidem Papa alium in locum defuncti surrogare, qui ejus causam prosequatur, aut conferre beneficium de jure, ut Papa ait, nemo potest, donec lis finita; post finem litis si apparuerit defunctum non habuisse jus, nec superstitem habere jus ex praesentatione, tunc potest quidem Papa conferre, aut non censetur voluisse derogare Patronatui laicali (secus dic de Ecclesiastico) nisi expresse derogat, cum haec expressio ab omnibus ad talem derogationem requiratur, ut supra dictum.

Si denique ambo instituti Romae moriuntur, aut possessor beneficii ibi, alter extra Curiam, tunc rursus quoad Patronatum laicum expressam derogationem cum communi sententia requiro. Non obstat *Clement. 1. c. 2. ne lite*, & *C. 2. de praeb. in 6.* cum loquantur tantum de collationibus, & electionibus, unde dicit *GL. in C. 2. in 6. nihil dicit de praesentatione*, unde saepius reperitur receptum in Curia, *Papam per hoc non conferre beneficia*, quae pertinent ad praesentationem laicorum. Non autem quoad Patronatum Ecclesiasticum, quia adest vera reservatio, quae juxta omnes talem Patronatum sine expressa derogatione afficit; licet enim dictum Capitulum non loquatur de praesentatione, quia tamen praesentatio Clerici vim electionis habet, ut ex *Archid. notat Innocentius*, & ipsa non censeatur magis fa-  
vora-

vorabilis in jure quoad derogationem, quàm alia collatio, hinc eam sub τὶ: *collatio* includi, sentio cum citata Glossa.





Inches  
Centimetres

# Farbkarte #13

B.I.G.

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
								
								